

EZEQUIEL

Ezequielnën namákësa
okin anua 'ikë anu tsókë
Dios isa ñuikë bana

1 ¹⁻³ 'Ëx kana sacerdote Ezequiel 'iakën, 'ën papax ka Buzí kakë 'iakëxa, usa 'ain ka mapai achúshi baritia 'apu Joaquín Judá menu uankë 'iakëxa, anúan rabé 'imainun rabé 'uxë 'ikë ax mapai achúshi nëtë 'ikë anun kana 'ëx treinta baritia 'iakën. Usa 'ain kana 'ëx ñatanbiankin Babilonianu uankë a kamabëbi Quebar kakë baka kuëbí Babilonia menu 'ikë anu 'iakën, anuxun kana naíkamë 'ëo baaki panárabëkëbëtan Dios isakën. Usa 'ain ka Diosan anbi 'ë kakin aín mëkën 'ënu nankësa 'inun aín kushi 'ë tamiakëxa. ⁴ Usa 'ain kana aín tsipumiaxa suñúan kushiira aia isakën; isanan kana kuin chaiira anuaxa tsi rëkirukësa ax kaná kamë 'ëo mëríru mërírui 'ikë sai 'ia isakën, 'imainun ka mërírui mërírui 'ikë a rapasu kuainakëkin ichu ichukikë an pékakë 'iakëxa. 'Ianan ka tsi rëkirukësa a nëbëtsi niba niba kikë 'itanuan unin ñu mëniokësa usaribi 'ianan ichu ichukikë anu mërakëxa, ⁵ 'imainun ka tsi rëkirukë aín nëbëtsi anubi, rabé 'imainun rabé uni iskësa mërakëxa. ⁶ Usa 'ain ka akama achúshi achúshinëx rabé 'imainun rabé bëmánañu 'ianan rabé 'imainun rabé pëiñuribi

'iakëxa; ⁷ 'imainun ka aín kisi-kamax puntëira 'aish, vaca bakë 'untsisa 'iakëxa, 'ianan ka manë panshian unin chabáchabákikë 'itánun nibókësa 'iakëxa. ⁸⁻⁹ 'Ianan ka rabé 'imainun rabé bëmánañu 'ianan rabé 'imainun rabé pëchiñu, 'aish a ñukamax, unin mëkënsa, rabé 'imainun rabé amokamanu aín pëchi shimú 'iakëxa. Usa 'ain ka aín pëchikaman bëtsibë bëtsibë pëntikanankë 'iakëxa, usai 'ika kuainakëtima puntëishi kuani kuankëxa. ¹⁰ 'Ianan ka aín bëmánankamax rabé 'imainun rabé unin bëmánansa 'iakëxa: usa 'ain ka aín bëmanaira ax unin bëmánansa 'iakëxa; 'ianan ka aín mëkeu 'ikë aín bëmánan ax paru 'inúan bëmánansa 'iakëxa; 'imainun ka aín mëmiu 'ikë ax vaca bënëns bëmánansa 'iakëxa; 'ianan ka aín kaxú 'ikë ax tëtëkamë 'ëo bëmánansa 'iakëxa. ¹¹ Usa 'ain ka aín pëikamax manámi ki pëntikanani pëchakë 'iakëxa, 'imainun ka rabé aín pëi aribi pëntikanankë 'iakëxa, 'ianan ka rabé anúnribi aín nami mapukë 'iakëxa. ¹² Usa 'ain ka akamaxbi puntëishi kuani kuainakë kuatsini utëkënimá puntëishi kuankëxa. Usai 'ika uinu 'ikë anun kara Diosan kushin buania amibi kikiani kuankëxa. ¹³ Usa 'ain ka unisa ñukama ax tsi ëxku ënxaira iskësa 'ianan ñu tirífoxun buánxun

bëtékënkësa atu nëbétsi 'iakëxa; usa 'ain ka tsi ëxku ërékësa ax anubi ëréakëxa, usai 'ikëbë ka anuax kaná kamë 'ëo mëríti 'ikëσαι 'iakëxa. ¹⁴A ñukama uni iskësa ax ka kuantankëx bënëtishi utëkëni kaná mëríti 'ikëσαι 'iakëxa.

¹⁵A unisa ñukama iskin kana menua atu achúshi achúshinua, axa mañákë aribi isakën. ¹⁶Usa 'ain ka rabé 'imainun rabé mañákë ax uisakin kara bëtsi axa usakinbi 'akë 'aish sënëñbi 'iakëxa, usa 'aish ka topacio 'ikëσαιribi ichuakëxa. Usa 'aish ka akama 'ukëmëubi axa mañati bëtsiribi 'akësa 'iakëxa. ¹⁷Usa 'aish ka uimi kara kuantatsia abu kuani, utëkënimã kuantshiti kuainsa 'iakëxa. ¹⁸Usa isanan kana rabé 'imainun rabé mañákë anua 'ikë ain bërukama, an buinarakin upíokin pëkakë isan. ¹⁹Usaia unisakama ax kuankëbë ka axa mañákëkama ax atubëbi kuankëxa, 'imainun ka unisa ñuinakama axa menua nirukëbë axa mañákëkama axribi niruakëxa, unisa ñukama 'imikëbë axa mañákë akamaxribi atubë niruakëxa, axa mañákë ñukama ax ka unisa ñukama abëbi 'ikë 'iakëxa. ²⁰Usa 'ain ka unisa ñukama ax uin kuanun kara Diosan kushin 'imia amibi kíkiani kuankëxa, kuankëbë ka axa mañákëkama ax atubëbi niruakëxa, axa mañákëma ax ka unisakama amibi birukin 'akë 'iakëxa. ²¹Usa 'ain ka uínsaran kara unisa ñukama ax shaíkia anun axa mañákë ñukama axribi shaíkiaakëxa, 'imainun ka uínsaran

kara atux nirakëtia anuribi axa mañákëkama ax nirakëakëxa; 'imainun ka uínsaran kara unisa ñukama ax menuax niruia anun axa mañákë ñukama ax atubë niruakëxa, axa mañákëkama ax ka unisakama amibi birukin 'akë 'iãxa.

²²Unisa ñukama aín maxká manámia kuman batsisa anu chaiira ichu ichu kikë 'aish bëxnan bëxnan kikësa iskë 'iakëxa. ²³Anu niti 'akë a shimú ka unisakama ax aín pëchi rabé ax puntëira 'inun bëtsin pëchi rëbumi aín pëchi rëtikanani 'iãxa. 'Imainun ka rabé aín pëchi anúnribi aín namikama mapukë 'iakëxa. ²⁴'Imainun kana aín pëchikama kuankin banamia kuan: ax ka baka 'ëi kushiira xukirui banakë usaribi 'iãxa, usai 'ika Dios kamabi kushiñu ax banakësari 'iãxa, 'ianan ka suntárukama 'aisamaira 'aish bëtsibëtan sënëñbi chaninrukiani kuani me banamibiankë usaribi 'iãxa. 'Ianan ka uínsaran kara nirakëtia anun aín pëchikama pëntsispuküãxa. ²⁵'Imainun kana anu niti 'akë atun maxká manámi 'ikë anuaxribia achúshiti banai xukirui 'ia kuan. ²⁶Kuanan kana anu niti 'akë a manámia anu tsóti 'akësa maxax upíira zafiro kakë, kuman batsisa isan isanan kana anu tsóti a manámiaaribi uni achúshi iskësa 'iãxa. ²⁷Ax ka aín chixumiax manámi 'ikë ax manë pënë 'itánun nibókësa 'iãxa, usa 'ikë ka tsi rëkirukësa an bëararakë 'iãxa, 'imainun ka aín chixumiax

shimuribi tsi rëkirukësa an pëkakë kana isan. Usa 'ain ka a rapasunuax ichu ichukikë ax, ²⁸'uí 'ibúnuxa nëtë kuínu nón bai mërakë usaribi 'iaxa, usa 'ain kana 'ën Dios ax ka kushiira 'ikë kixun isan. Usa 'ikë isi kana 'ëx rantinpuruni memi bëtiki 'ian.

Diosan Ezequiel an bana ñuiti kaisa ñuikë bana

2 ¹Mi kana unin bëchikë 'ikë kain: “Usa 'ain kamina 'ën kakëxun kuati niruti 'ain.” ²Kakëx nirukin a bana 'ën kuakëbëbi ka Diosan bëru ñunshin 'ënu 'irukin 'ë nirunun 'imíaxa. Usa 'ain kana 'ëa, ³kakë bana a kuan: “Mi uni kana 'ën Israel unikama kakëxun bana kuati 'unánma 'imainun 'ëx kikësabi oi 'isama tankë unikama anu xuti 'ain. Atux ka atun chaitiokëkama 'iásaribiti bërí nëtënbi 'ën kakësoi 'isama tania. ⁴Usa 'ain ka atun bakë bëchikëkamaxribi maxkáñumasa 'ixun 'ën kakë bana kuaisama tania. Usa 'ain kana minmi ësokin kanun atunu mi xuti 'ain: Ësai ka Nukën 'Ibu Dios kíaxa. ⁵Atun min kakëxun kuananbi min bana kuationa 'ikën, atux ka bana kuakëma unibuira 'ikën, usa 'ixunbi ka nunu ka an Dios kikë bana ñuikë uni 'ikë kixun 'unánkanti 'ikën. ⁶Mix unin bëchikë 'aish kamina atumi rakuétima 'ain, 'ianan kamina uisakin kara mi kaia usakin kakëx atun banami rakuétima, 'ianan i muxañunën bërabuinkësa tanan nibantakamanu 'ikësa tanibi

rakuétima 'ain. Usa 'ain kamina uisakin kara mi kaia kakëxi atun banami rakuétima 'ain, 'ianan kamina bana kuakëmaira 'ixun 'ain bëmánan nishkë okëbëbi atumi ratutima 'ain. ⁷Min kamina 'ën bana kuanabia min kakëxun kuanumabi a unikama ñuixunti 'ain, atux ka bana kuati 'unánma unibuira 'ikën. ⁸Usa 'ain kamina min 'ën kakëxun upóokin kuati 'ain, kuati kamina atux 'ikësaribiti bana kuakëma unisa 'itima 'ain. Usa 'ain kamina añu karana 'ën mi 'inani a piti 'ain.”

⁹Usa 'ain kana achúshi kirika nëakë anu bana kuënëokë tuiax 'ëmiki achúshi mëkën mëshpatia isan. ¹⁰Iskëxun ka 'ën ismainunbi kirika tarankë a sarakaxa. Usa 'aish ka a kirikanu amo rabébi kuënëokë 'iaxa: usa 'ain ka anua kuënëokë bana ax masánuituti 'ianan paëtani bënëti 'imainun uisa kara oti 'ikë usokin isa 'ati 'ikë kixun ñuikin kuënëokë 'iaxa.

3 ¹Usa 'ain ka Diosan ësokin 'ë kaxa: “Mix unin bëchikë 'ixun kamina kirika tarankë anu kuënëokë ënë piti 'ain, 'abianxun kamina Israel unikama kai kuanti 'ain.”

²Ësokin kakëx anchatia ka anbi kirika tarankë anu bana kuënëokë a 'ë pimiáxa. ³Usokin 'amitan-këxun ka 'ë kaxa: “Bërí kamina kirika tarankë kuënëokë 'ën mi pimi ënë pitankëx anun puchati 'ain.” Kixun kakëxun pikinbi kana 'ën buna rëpasa 'aish bataira 'ikë tan. ⁴Usa 'ain ka ësokin 'ë kaxa:

“Anu kuaxun kamina Israel unibu 'ën kaisatankë banakama ënë kai kuantu 'ain. ⁵Ën kana aín bana kuaisama inúa banakë unikamanu mi xutiman, usa 'ain kana Israel unikamanubi mi xutin. ⁶Ën kana mi bëtsi bëtsi menu 'ikë unikama 'uakamë 'ëokë aín bana min kuaisama 'inua banakë anu mi xutiman. 'Ën anu mi xutia sapi ka bëtsi bëtsi ëmanu 'ikë unikama atun kuni min bana kuati 'ikën. ⁷Usa 'aínbi ka Israel unikaman min kakësabiokin 'ati kuëntima 'ikën, atun ka 'ën kakëxunbi 'ën bana kuaisamatania. Kamabi Israel unikamax ka bana kuakëma 'aish maxká iru 'ikën. ⁸Aínbi kana 'ën atusamaira 'aíshmi bana kuakëmasa 'inun mi 'imiti 'ain.

⁹Ën kana tsasitisama iruira 'imianan, maxá irusamaira mi 'imiti 'ain. Usa 'ain kamina atumi rakuétima, 'ianan kamina atun bëmánan nishkëira okëbëbi atumi ratutima 'ain, atux ka bana kuakëma unibu 'ikën.”

¹⁰Usa 'ain ka 'ë kaxa: “Ñuitsimarua tsóxun kamina 'ën mi kakë banakama a sinánkin min maxkátan sinánti 'ain. ¹¹Anu kuanxun kamina min aintsikama mi këñunbia ñatanbiankin buan, akama min kakëxun kara kuati 'ikë, kara kuaisama tanti 'ikë abi. Èsai ka Nukën 'Ibu kixaxa kati 'ain.”

¹²Usa 'ain ka Diosan Bëru Ñunshinan 'ë biruaxa, birukëxun kana 'ë kaxakúaxa kushiira rërëkikësaí banaia kuan, usai ka anua

'ikë anuaxa Diosan kushi nirukëbë 'iaxa. ¹³Unisa aín pëchikamaribi kana bëtsibë tsënkánania kushiira banaia kuan, kuanan kana a axa mañákë akamaxa kushiira banakë akamaribi küan; usa 'aish ka aín banakëkama ax chaiira 'inun banakë 'iaxa. ¹⁴Usa 'ain ka Diosan kushi anua 'ë chikíanxa, chikinkëx kana anuax masá nuitukë 'ianan nishkë kuan, kuankinbi kana Diosan aín mëkënanbi kushiokin tuinkësa tan. ¹⁵Usakin 'akëx Tel Abibnu kuantankëx kana, anua Quebar kakë baka kuëbí anua Israel unikama raíri ñatankë 'ikë anu bëba, anu kana mapai 'imainun rabé nëtë a ñu karana 'ati 'ai kixun 'unánan, uisakin karana kati 'ai kixun 'unánimabi atubë 'ian.

**Diosan Ezequiel an
bëruánkë unisa 'inun
anëa ñuikë bana**

(Ez 33.1-9)

¹⁶Usa 'ain ka mapai 'imainun rabé nëtë ax inúkëbëtan, ësokin Diosan 'ë kaxa: ¹⁷“Ën kana mi, unin bëchikë 'ikë an bëruánkë unisa 'ixun an Israel unikama bëruánti 'imin. Usa 'ixun kamina usakinmi kanun 'ën mi kakëxun atun 'unánkë 'itánun 'ëx kikë banakama kati 'ain. ¹⁸Ëx kana uni 'uchañukamax ka aín 'atima ñu 'akë anubi bamati 'ikë kixaxa kiti 'ain; usa 'aínbi min a uni 'atima sinánñukama aín ñu 'atima 'akëkama ëntankëxua ñu upí 'anun kakëma 'ain ka ain 'ucha kupíbi

bamati 'ikën, 'aínbi kana 'ë mi aín bamakë kupí uisa kupí kara ax bamaxa kixun ñukáti 'ain. ¹⁹Usakin min kakëxunbi, aín ñu 'atima 'akë ëinsama tani ka, aín 'uchanbi bamati 'ikën, usaía ax 'ikëbëbi kamina mix uisa ñubi inútima iékë 'iti 'ain. ²⁰'Aínbi ka uni upí achúshinën an ñu upí akë a ënkin ñu 'atima 'ati 'ikën, 'akë kana 'ën anúan bamati ñu 'inánti 'ain, usakin 'akëbi min kakëma bamakë ax ka min 'ucha 'iti 'ikën. Usai 'ikëbëtanbi kana 'ën an ka ñu upí 'akëxa kixun sinántima 'ain, ax ka aín 'uchakënënbi bamati 'ikën, 'aínbi kana 'ën mi aín bamakë kupí uisa kupí kara bamaxa kixun ñukáti 'ain. ²¹'Aínbi ka min kakëxun kuakin, a unin aín 'uchakë a ëni 'uchaima tsóti 'ikën, an ka min kakëxun kuaxa usa 'ain, usai ax 'ikëbë kamina mixribi iékë 'iti 'ain.”

**Diosan 'imikëx Ezequiel
banañuma 'ia ñuikë bana**

²²Usa 'ain ka Diosan, anu 'ëx 'ikë anuxun 'ë kaxa: “Anu mi 'ikë ënuax nirukiani kamina me sapan 'ikë anuxun mi kanun kuantí 'ain.” ²³Usokin kakëx kana nirukiani anua me sapan 'ikë anu kuan, anuxun kana Diosan kushi Quebar kakë baka kuëbí anuxun iskësokin istëkéan. Usa 'ain kana anuax tétúbuti tsóbuti 'ën bëmánan memi tikai 'ian, ²⁴'aínbi ka Diosan Bëru Ñunshinan 'ënu ukin nirunun 'ë 'imiaxa. 'Imikëx niruia ka Diosan ësakin 'ë kaxa:

“Min xubunu kuantankëx kamina anu xëpúakati 'ain. ²⁵Anuxun ka mi raíri unikaman mëxin nëakanti 'ikën, usakin 'akëx kamina unika-mabë chikítima 'ain. ²⁶'Ianan kana 'ën min ana manxantanu takásh kikëσαι 'ikëbëmi banañuma 'inun 'imiti 'ain. Usa 'ixun kamina atu bana kuakëma unibu 'ikëbi usai kamina 'itima 'ai katima 'ain. ²⁷'Aínbi kana 'ën mi ñu ñuikin kaisatankin amiribishi bananun 'imiti 'ai, usakin 'imikëxun kamina ësakin kati 'ain: Èsai ka Dios kixaxa. Uin kara kuation an ka kuati 'ikën, uin kara kuaisama tania an ka kuation 'ikën. Atux ka bana kuakëma unibuira 'ikën.”

**Uix kara 'uchaia ax ka
bamati 'ikë kikë bana**

18 ¹Nukën 'Ibu Diosan ka amiribishi ësokin 'ë kakëxa: ²“¿Uisa kupín kara Israel menuaxa amiribi amiribi ësai ki banakë a ënima: atun papan ka uvas kachakë piakëxa, usa 'aínbi ka atun bakë bëchikëkama aín xëta xëmanxëakëxa kixax kitima 'ik? ³Èx mitsun Ibu, 'aish kana ësai sinanatëkëntima oi tsóti kin, usa 'ain kamina mitsux Israel menuax ënë banan uínsaranbi banatëkënkantima 'ain. ⁴Kamabi unix ka 'ën bërúankë 'ikën, usa 'ain ka uni 'imainun aín bakë bëchikëkama 'ën bërúankë 'ikën. Usa 'ain ka uix kara 'uchaia ax bamati 'ikën.

⁵An upíokin ñu 'akë uni an ka ñu 'akín upíokin 'aia: ⁶usa 'aish

ka atun dios rabikian matá meka-manuxun unikaman piti 'akë anu 'ianan, Israel unikaman dios isa kixun këmëkinshi rabikë ñukama ami katamëtima; 'imainun ka bëtsi uni aín xanu bikuanima 'ianan ka, aín xanun pëi machakë sënénkëmapain 'ain abë 'ima; ⁷'ianan ka uibi an 'inantëkënxun aín ñu ñukáxun bikë aribi usaribi okin upioxun 'inántëkënia; 'anan ka uinu 'ikë unin ñubi mëkamakin bitsima; 'ianan ka pitiñuma 'aish panankë uni a aín piti 'inánan chupañuma uni aribi aín chupa 'inania; ⁸'inánan ka mi 'ën kuríki 'inámáinun kamina mi 'inankë a inumikin 'ë 'inánti 'ai kixunbi kaima; kanan ka uinu 'ikë unibi 'atima oima; usa 'ixun ka bëtsibë 'atima onani nishanankë uni a mënióxunkin a rabébi atun 'akë ñu a upíokin mënióxunia; ⁹usa 'ixun ka a unin 'ën banakama kikë-sabiokin 'akin ax kikësabi oi 'iti banakama a upíokin 'aia. A unix ka asérabi upí sinánñu 'aish upiti tsóti 'ikën. 'Ëx Dios 'aish kana ësai kin.

¹⁰Usa 'aínbi ka a unin bëchikë achúshi an bënëkinshi ñu 'akë 'ixun bëtsi uni 'ati 'ikën, ësokin ënë ñukama 'akë 'iti 'ikën, ¹¹usakin 'akin ka aín papan 'asama okin ñu 'akë 'iti 'ikën, usa 'ixun ka anuxua unikaman aín dios rabikin piti 'axun pikë matá me anu anribi atubëtan rabi kuania kuanxun ka anuxun bëtsi uni aín xanu bikuania, ¹²usokin 'anan ka ñuñuma uni a 'imainun an

ñu kuëenkë uni aribi 'atimonan bëtsi unin ñukamaribi mëkamatia, usa 'ixun ka 'inantëkënxun aín 'ibu ñukáxun bëtsi unin ñu bikë a 'inantëkënia, usakin 'ai ka bëtsi unin dioskama a mi katamëanan bëtsi ñu 'ën a kuëenkëma 'aia, ¹³usai 'ikin ka bëtsi uni aín kuríki 'inanxunbi a 'inánkë a inumikinsa cha 'inanun kixun ubíokin kaia: usa 'aish ka a uni upiti tsótima 'ikën. Usakin kamabi 'ën kuëenkëma ñukama 'atankëx ka a uni uisokinbi unin mënióisama 'inun bamati 'ikën, usaía a uni bamakë ax ka aín 'uchanbia bamakë 'iti 'ikën.

¹⁴Usa 'aínbi ka a uni achúshi bëchikëñu 'iti 'ikën, an ka ain papaxa a 'ai 'uchakë ñukama 'unánkë 'iti 'ikën, usa 'aínbi ka ax aín papa 'ikësaríbiti 'itima 'ikën; ¹⁵ax ka 'ikë, unikaman matánuxun atun dios rabikë anu kuanima 'ianan, Israel unikaman a rabinxun 'akë dioskama ami katamëtima 'ianan; bëtsi uni aín xanu bikuanti sinanima 'ianan, ¹⁶uinu 'ikë unibi aín ñu ñukákëxun 'inanxun 'ë kamina 'ën ñu 'inánti 'ai kixun bënëkin kaima; usakin 'anan ka uibi mëkamátima 'ianan, axa pitiñuma 'aish 'akëñuma tsókë uni aribi aín piti 'inánan chupañuma uni aribi aín chupa 'inania; ¹⁷'inánan ka uinu 'ikë unibi 'atima oíma 'ianan ka bëtsi uni aín kuríki na 'inántëkënu 'inánkë a inumikian 'inánun kaima: 'imainun ka a tanti 'ën bana ax kikësa 'oíshi 'ikë: a uni ka aín papa 'uchakëkama a

kupín bamatima 'ikën. Usai 'ika asérabi tsóti 'ikën. ¹⁸Usa 'ain ka aín papax, bëtsi uni 'atima okë 'ianan ñu mëkamakë 'iakëxa, 'anan ka anua tsókë ëmanuxun aín aintsikaman ismainun ñu 'atima 'akëxa, usa 'aish ka aín 'uchakë-kama anunbi bamati 'ikën.

¹⁹Mitsux kamina ñukákanani kananti 'ain: ¿Uisa kupí kara aín bakë bëchikëribi aín papan 'ucha kupín 'atimokëma 'iti 'ik? Usama ka aín bakë bëchikënen ka ñu upí 'akin 'ën banakama tankin ax kikë-sabiokin 'axa: usa 'aish ka aséra-bi a unin bakë bëchikënxëshi tsóti 'ikën. ²⁰Usa 'ain ka uix kara 'uchaia axëshi ñukë 'iti 'ikën. Usa 'ain ka aín bakë bëchikënxë aín papa 'uchakama kupín tëmëratima 'ikën, 'imainun ka aín paparibi aín bakë bëchikënen 'uchakama kupín tëmëratima 'ikën. Usa 'ain ka uni upíkama an upíokin ñu 'akë 'ixun a 'inánti ñu a biti 'ikën; 'imainun kana 'atima sinánñu unikama aribi 'atimokin sinánkin ñu 'akë 'ikë 'atimoti 'ain.

Diosan ka upíokin ñu 'aia kikë bana

(Ez 33.10-20)

²¹Usa 'ain ka uni 'atima sinánñu an kamabi ñu 'atima 'aia 'uchakë a sinanakin aín 'ucha a ënkin 'ën banakama ax kikësaibi 'iti a tankin 'anan ñu upíokin 'ai ka asérabi ñuima a unix tsóti 'ikën. ²²'Ën kana an 'a ñu 'atimakama a sinántëkëntima 'ain, usa 'ain ka a unix upiokinshi ñu 'ai upiti tsóti

'ikën. ²³'Ëx kana an ñu 'atima 'akë uni ax ñuti kuënimama, usa 'ain ka an 'akë ñu 'atimakama ëntankëx upitax tsóti 'ikën. 'Ëx Dios 'aish kana ësai kin.

²⁴Aínbi ka an ñu upí 'akë 'ixunbi a ënkin uni 'atima unikaman 'akë ñu a 'ati 'ikën, ¿mitsun sinánkëx kara usakin ñu 'akë unikama ax upitax tsóti 'ik? 'Ën kana amiribishi an ka ñu upíokin 'akëxa kixun sinántëkëntima 'ain: usa 'ain ka an 'unánkinbi usakin ñu 'ai 'ain 'uchakë kupín a unix bamati 'ikën.

²⁵'Aínbi kamina mitsux abi nëtétima 'ëinsana upiokin ñu 'akima 'atimakin ñu 'ai kikanti 'ain; 'aínbi kamina Israel unikama mitsun kuati 'ain, ¿mitsun sinánkëxun karana 'ën 'upiokin ñu 'aiman? ¿Usama ka mitsun kuni kamina ñu 'atimakin 'akanin? ²⁶Usa 'ain ka uni ñu upí akë ax an 'akë ñu upí a ënkin ñu 'atima 'ai, anunbi 'atimati bamati 'ikën. ²⁷Usa 'aínbi ka ui unin kara 'atima sinánkin ñu 'atima 'akë 'ixunbi, a ënkin ñu upí 'aia ax kuni iéti upiti tsóti 'ikën. ²⁸Usai 'ika 'ën kakë-sabiokin 'ën bana kuakin, an 'akë 'atima ñukama ëni, asérabi upiti tsóti ñutima 'ikën. ²⁹Usa 'aínbi ka Israel unikama kiti 'ikën, 'ën isana 'upiokin ñu 'aima kix kiti 'ikën. ¿'Ën karana 'upiokin ñu 'aíma? ¿Israel unikaman atúnbi sinánxun ñu 'akëmakama ax kara upiokin ñu 'akë 'ik?

³⁰'Ën kana achúshi achúshi uni Israel unibu mitsu uisakin kaina ñu a usakinbi 'ati 'ain. 'Ëxmin

'Ibu 'aish kana asérabi ësai kin. Usa 'ain kamina bëríbi mitsun ñu 'atima 'akékama a ënti 'ain, usa 'ain ka a kupín 'uchokë 'itima 'ain. ³¹Usa 'ain kamina kamabi ñu 'atima 'ën kuëenkëma mi 'akë a ënkanti 'ain, usakin ëni kamina upíokin sinani kuëëni tsókanti 'ain. ¿Uisa kupín kara Israel unikama bamati 'ikën, ³²'ëx uibi bamati kuëenkëbëmabi bamati 'ik? Usa 'ain kamina ñu 'atima 'akékama ëni upiti tsókanti 'ain. 'Ëx Dios 'aish kana ësai kin.”

**Diosan Ezequiel an
bëruánkë unisa 'ixun
ain aintsikama
bëruanun ká bana**

(Ez 3.16-21)

33 ¹Nukën 'Ibu Diosan ka 'ë kakëxa: ²“Min kamina min 'aintsikama ësakin kati 'ain: Uínsaran karana 'ën mitsubë 'akánanti bëtsi menu 'ikë uni xuti anun ka anu 'ikë unikaman achúshi uni an bërúanti uni bariti 'ikën. ³Usokin 'akëxun ka an bërúanti anëké unin an ka ami nishkë unikaman suntárunën atux anu 'ikë me 'urama obëtsinia iskin, aín aintsikama mëníokatanun aín manë banañu banoti 'ikën. ⁴'Aínbi ka uin kara manë banañu banoia kuakinbi kuakëmasa oia ax ka ami nishkë unikaman ami bëbaruikin 'akëx bamati 'ikë, ax ka aín 'uchabi 'iti 'ikën, ⁵usa 'aínbi ka a uni manë banañu banoia kuakinbi kuakëmasa oia; usa 'aish ka ax bamakëxbi aín 'uchabi

'ikën, an manë banañu banókë an banoia kuati bërúankax kuni iékë 'itsíanxa. ⁶'Aínbi ka an bërúanti nankë uni an axa atumi nishkë unikaman suntáru bëbaia iskinbi, unia mëníokatanun aín manë banañu banokëma 'ain ka axa ami nishkë unikama atumi bëbaruikin bëtsi unibi 'ati 'ikën, 'akëx bamakë ax ka aín 'uchabi 'iti 'ikën, 'aínbi kana an bërúankë uni a ñukë 'ain, uisa kupín kara a uni ñuaxa kixun ñukáti 'ain.

⁷'Ën kana an bërúankë unisa 'ixunmi Israel unikama bërúanun mi 'imian. Usa 'ixun kamina 'ën kakë banakama kuantankëxun min unikama ñuixunti 'ain. ⁸'Ëx kana uni 'atima sinánñu achúshi ka bamati 'ikë kiox kiti 'ain; ax ka asábi 'ikën, usa 'aínbi kamina min abë banakin aín tsóti mëníokatanun kati 'ain, usakin kakëxubi ka a unin min kakë bana kuatima 'ikën, usai 'ika a uni aín 'uchakë anunbi bamati 'ikën, usa 'aínbi kana 'ën mi a uni bamakëbëtan uisa kupí kara a uni bamaxa kixun mi ñukáti 'ain. ⁹Usakin min 'ain ñu 'atima 'akékama ënun kakëxunbi ënkinma ñu 'atima 'ai, 'uchai anunbi bamakë ax ka aín 'uchabi 'iti 'ikën, usaía ax 'ikë 'aínbi kamina mix iékë 'iti 'ain.

**Diosan ka upiokin
ñu 'aia kikë bana**

¹⁰Mi unin kamina Israel unikama ësokin kati 'ain: Mitsux kamina ësai kin: Nukamax kananuna ñu 'aisamaira 'ai 'itsaira 'uchan. Usa

'ain kananuna nux 'uchakë anunbi tēmërai chékibuti tsókësa 'ain. ¿Usai 'i karanuna nux 'upitax tsóti 'ain? ¹¹Usa 'ainbi kana 'ëx Dios 'aish atun tsóti ñui ësai kin, 'atima sinánñu unikama ñuti kana 'ëx kuëëniman usa 'ain ka atun 'akë ñu ëni upitax tsóti 'ikën. Israel unikama 'atima ñu 'aimi tsókankë akamina ënti 'ain. ¿Uisa 'aish kara usakin ñu 'ai ñukanti 'ik?

¹²Mi unin kamina min 'aintsi-kama ësokin kati 'ain: Achúshi uni upíokin ñu 'akë 'uchaia ka an bërámabi 'akë ñu upí anbi iémitima 'ikën, 'imainun ka achúshi uni an ñu 'atima 'akë a ënti 'ikën, usa 'ain ka bëráma ax 'uchakin ñu 'atima 'akë a kupí bamakë 'itima 'ikën. Achúshi uni upíokin ñu 'akë 'uchaia ka an bëráma 'akë ñu upí anbi basi tsónun 'imitima 'ikën. ¹³Ën kana an ñu upí 'akë uni achúshi upitia tsónun kati 'ain, usakin kakëx upiti tsókima ka anbi kuëëkin ñu 'atima 'ati 'ikën, usakin 'akë-bëtan kana an 'akë ñu upí kama a upíokin ka an ñu 'axa kixun sinántima 'ain, usa 'ain ka an ñu 'atima 'akë anunbi bamati 'ikën. ¹⁴Usa 'ain kana 'ëx uni achúshi an ñu 'atima 'ai 'uchakë ax ka bamati 'ikë kiti 'ain, 'ainbi aín 'uchakë a ënkin ñu upí 'akin, ¹⁵bëtsi uninua 'inantëkëñuxun bikë ñu aribi 'inánkin mëkamakë aribi 'inánti 'ikën, usakin 'akin ñu 'atima 'akë akama ënika, 'ën bana kikësabiokin 'ai bamaima tsóti 'ikën. ¹⁶Usakin ñu upí 'ai

bëri upiti tsókëbëtan kana, an ñu 'atima 'ai 'uchakama achúshirabi sinántëkëntima 'ain. ¹⁷Min aintsikamax ka ësai kiti 'ikën, 'ën kana ñu upíokin 'aima kiox kiti 'ikën; 'ainbi ka atúnbi ñu upíokin 'aima. ¹⁸Uni upí an ñu upíokin 'akë 'ixunbi a ënkin ñu 'atima 'ai ka anunbi bamakë 'iti 'ikën. ¹⁹Imainun ka uni 'atima sinánñu an ñu 'atima 'akë a ënkin ñu upí 'akë anbi upitax tsónun 'imiti 'ikën. ²⁰Mitsux kamina 'ë ñui ësai kin: Diosan ka upíokin ñu 'aima kiox kikani. 'Aínbi kana Israel unikama mitsu achúshi achúshi 'ën, uisakin kaina ñu 'akan istankëxun usakinbi mitsu 'ati 'ain.”

Babilonia ëma 'ikë unikaman Jerusalén ëmabia ñuia bana

²¹Mapai rabé 'imainun rabé baritua anun nukama bibiakin nun menua uankan inúkë 'aia mapai rabé 'uxë ax mapai achúshi nëtë 'ikë 'ain ka achúshi uni axa Jerusalénnuax abákë an ka nun ëma ka axa numi nishkë unikaman 'ibuaxa kixun 'ë ñuixuankëxa. ²²Axa abati ukë uni ax bëbatisfama pan 'ain ka a imé Diosan 'ë banañuma 'inun 'imiakëxa; usa 'ain ka uni axa pëkarakëma 'afnshi ukëbëtan, Diosan bananun 'imikëxun kana 'ëx banañuma 'ikë a ëankën.

Ëmanu 'ikë unikama 'ucha ñuikë bana

²³Nukën 'Ibu Diosan ka 'ë kakëxa: ²⁴“Axa ami nishkë

unikaman rurupakin 'atimokë Israel ëmakamanu tsókë unikama ax ka ësai ki nitsia: 'Abraham ax ka achúshi unishi 'iakëxa, usa 'ixunbi ka an ënë me 'ibuakëxa; usa 'aínbi kanaanuna nuxira 'itsa 'ixun ënë me 'ibuati 'ain kiox ka atux kikanía.

²⁵Usa 'ain kamina ësokín atu kati 'ain: Èsai ka Dios kiox: Mitsun kamina nami aín imikëñun diosmabi ñukama rabikin pin, 'ianan kamina uni 'ain. ¿Usakin 'akinbi kaina mitsux ismina me 'ibu 'inuxun 'ai kixun sinánkanin? ²⁶Mitsun kamina bënëkinshi anun uni 'ati sinánkin anun 'akánanti a tuinin, kamabi unin ka bëtsi unin xanu 'aia, ¿usakin 'aínbi kaina mitsux ismina ënë men 'ibu 'inuxun 'ai kixun sinánkanin?

²⁷Èsakinribi kamina kati 'ain: Èsai ka Dios kiox: 'Èx kana axa xëñibua 'aínbi tsókë a 'ain usa 'ain kana ësai kin, axa ëmakama masókë anu 'ikë unikama atúx-ribi ka ami nishkë unikaman 'akë 'iti 'ikën, 'imainun kana axa ninu unëax 'ikëkama a raëkëma ñuina-kama pinun 'amiti 'ain, 'imainun ka axa mapara kini uisabi oisama 'imainun kininu 'ikë akamaribi 'insinan bamati 'ikën. ²⁸Usakin 'akin kana a mekama anu uni 'ikë-masa 'itánun 'imiti 'ain, 'imianan kana usokín 'akëxa nux kanaanuna kushiira 'ai kiox rabiakakë a nëténun 'imiti 'ain. Usokín 'akëx ka Israel menu 'ikë bashikama ax anu uni 'ikëma mesa 'iti 'ikën; usakin 'akë 'ain ka uinu 'ikë uníxbi

anun inútima 'ikën. ²⁹Unísaran karana 'ën atun me anu uni 'ikëma mesa atux 'uchakë kupin masónun 'amin anun ka asérabi kana 'èx Dios 'ai kixun 'unánti 'ikën. ³⁰Min aintsi 'ibukamax ka mi ñui ëma kënëara xëpúti rapasu nitsax kianan xubu xëkuë kamanu nitsax bëtsibë bëtsibë kánani ësai kikanía: An aín bana ñuiti Diosan xukë uni ñuixunkëxun usai Dios kikë bana kuati kamina rikuatsin-kanti 'ain. ³¹Usakin min kakëx ka 'ën unikama utankëx atux 'ikë-sabi min bana kuati mi bëtánain tsóbukanti 'ikën. 'Aínbi ka atun mix kikë bana tankin usakinbi 'atima 'ikën. Usa 'ixun ka mix kikë banakama a tania, 'aínbi ka a banakama uníxa xanu ñui kata-kësokínshi 'aia, usai 'ianan ka atun 'itsaira kuríkishi kuëñia. ³²Atun ka mix kikë bana a uníxa xanumi kantakin aín arpa mëkësokínshi 'aia. 'Aínbi ka atun mix kikë banakama a kuakinbi mix kikë sabiokin 'akanima.

³³Usa 'aínbi ka atunu a ñukama 'iti 'ikën, 'ikëbëtan ka asérabi ka an Dios kikë bana ñuikë achúshi uni atunu 'iixa kixun 'unánkanti 'ikën."

**Ezequielnëx an Israel
unibu 'atimokin bërúankë
unikama ñui kia bana**

34 ¹Nukën 'Ibu Diosan ka 'ë kaxa: ²"Mix uni 'ixun kamina 'ë ñuikin an, Israel unikama bërúankëkama kati 'ain: Èsai ka Dios kiox: ¡An Israel

unibu bërúankë unikama ax ka atuxi bërúankatia! Usa 'ain ka an bërúankë unikaman aín ñuina bërúankë usaribi 'ixun 'ën uni bërúanti 'ikën. ³Mitsun kamina atun 'apu 'ixun an ñuina bërúankë unían aín ñuinanën xuma xëanan, aín rani bixun chupa 'axun pañu-kësa usakin 'anan, oveja xuairabu akama rëteïn, 'aínbi kamina mitsun ñuina 'arakakëkama upíokin bërúaima. ⁴Mitsux kamina an ñuina bërúankë unia aín ñuina bërúankinbi 'insíanxa kushikëma akamaribi ronkima 'anan axa aín taëmi ñuax tatimakë a nëaxunkëma usa 'ianan, axa amami kix nëtékë a barixun upioxun békima rishikikin 'atima okë usaribi 'ain. ⁵Usaribiti ka Israel unikama 'ën ovejakamasa 'aish an bërúanti uni 'aíma 'ain abísakëxa, usai 'ia ka raëkëma ñuinanakan ñuina pikësa usaribi 'inun ami nishkë unikaman 'akëxa. ⁶Usakin 'akëx ka amami amami kuani aín bashikama 'imainun matá me kamanu kuani 'ianan, mekamanu kuani abisi nëtéakëxa, usai 'iabi ka uínbi ami sinánkin 'akinuxun baritisama tankëxa.

⁷Usa 'ain kamina mitsux an ñuina bërúankë unisa 'ixun 'ën banakama 'upiokin kuati 'ain. ⁸Usa 'aínbi kana 'ëx ñutimoí tsókë 'aish ësai kin: Axa pianankë bëtsi bëtsi ñuina raëkëman 'akësokin ka axa ami nishkë unikaman, 'ën ovejakamasa 'ikëbi an bërúanti uni 'aíma 'ain. Ñuina raëkëman ñuina bixun pikësa 'inun 'axa. Mitsux 'ën

ñuina bërúanun nankësa 'ixunbi kamina 'ën unikama bërúaiman. An ñuina bërúankë unikamax ka atúxbi bërúankatia, usa 'aínbi ka 'ën ñuina kamasa 'ikëbi Israel unikama bërúaima. ⁹Usa 'ain kamina, an ñuina bërúankë unisa 'ixun 'ën bana kuati 'ain, ¹⁰'ëx Dios 'aish kana usai kin: Mitsux an ñuina bërúankë unikamasa 'ain kana 'ëx mitsumi nishkë unisa 'ain, usa 'ixun kana Israel unikama 'ën ñuinasa 'ikëbi bërúankëma a ñuikin mitsu kati 'ain; bërí kana bërúanxuma 'anun mitsu bikuanti 'ain, usa 'ain kana axa 'ën ovejakamasa 'ikë bitëkënti 'ain, mitsun pikinshi këñutima kupín, kix ka Dios kiakëxa.

**Dios ax ka an ñuina
'arakaxun upíokin bërúankë
unisa 'ikë kikë bana**

¹¹'ëx Dios 'aish kana ësai kin: 'Ënbi kana 'ën ñuina 'akësaribi okin Israel unikama bërúanti 'ain. ¹²An ñuina bërúankë uníxa aín ovejakama abisi nëtéan ami sinánkësaribi oi kana 'ëx 'ën unikamasa ovejasa 'ain ami sinánti 'ain; usai atumi 'ikin kana achúshi nëtéan atumi nishkë unikaman nëtë tunankuatsinkësa usairibi 'ikin axa atumi nishkë unikaman bibiankin anu buan me anuabi atux timénun 'imitëkënti 'ain. ¹³Usakin 'akin kana bëtsi unín ëmakamanuabi atu, timénun 'imikin aín menubi kuanun 'imiti 'ain. 'Imikin kana anua aín aintsí 'ibu 'ikë bashi mekama, 'imainun xëxákama

'imainun anua uni 'ikë me anubi atu buántëkënti 'ain. ¹⁴Usakin 'akin kana anuaxa upíokin pi bukunun atun menua 'ikë aín bashikama anubi atu buánti 'ain. Anuxun ka upiti bukukin upíokin piti nëishokin 'axun piti 'ikën. ¹⁵'Ënbi kana 'ën unikama an ñuina bërúankë unin 'akësokin bërúanti 'ain, 'imainun kana 'ënbi tantinun 'imiti 'ain. 'Ëx Dios 'aish kana ësai kin. ¹⁶'Ënbi kana 'ën unikama ovejakama 'arakakë 'ikësai amami amami kuani nètëkëkama a bëtëkënti 'ain, bëkin kana axa 'insínkë akamaribi ronkin chupa sanin aín taëmi ñukë tëkërëkaxuanan, axa ñusmakëkamaribi kushinun bërúanti aín, 'anan kana xuabu 'imainun aín kushibu akamaribi bërúankin. 'Ën kamabi atu bërúanti 'ain.

¹⁷'Ëx Dios 'aish kana ësai kin: Mitsux 'ën ovejakamasa 'ixun kamina 'ën bana kuati 'ain. Usa 'ain kana uin kara carnerosa 'ixun ñu upíokin 'akë a 'imainun an cabrasa 'ixun ñu 'atima 'akë mitsunu 'ikë unikama usokin anun 'ati nètë 'ikëbëtan amo bukunati 'ain. ¹⁸Mitsu raírinën kamina Israel unibu mitsun 'aintsi 'ikëbi 'atimokin ovejakaman aín upí bushi pasto pianan axa tikikë a aín taën amákin chakapakësa okin 'anan. 'Umpax upí xëakinbia aín taën, chubëopakë usaribi okin 'ain. ¹⁹'Imainun ka mitsun 'aintsi Israel unibu raírinën mitsunmi pikin chakapakë pasto pianan, 'umpax mitsunmi xëakin chubëopakë

aribi xëati 'ikën. ²⁰Usa 'ain kana 'ëx Dios 'aish ësai kin: 'Ën kana mitsúxmi oveja xuábukamasa 'ikë uisakin karana 'ati 'ai kixun isanan oveja chumínbukëkama akamaribi uisa karana oti 'ai usokin 'ati 'ain. ²¹Mitsun kamina mitsun aintsi axa ñuumasara 'ikë, bëtsin aín manchatan 'akëxa ñuina abákësa usaribiti abátanun abámikan. ²²'Aínbi kana 'ën ovejakamasa 'ikë 'ën unikama bërúanti 'ain. Bërúankin kana mëkamakinshima këñuia usa 'ain bërúanti 'ain. 'Ën kana 'ën unikama oveja raírikama 'akësokinma aín aintsikaman 'atima oia bërúanti 'ain. ²³'Ën kana 'ën uni David axa utëkënun bëti 'ain, a kana axëshi 'apu 'ixuan 'ën unikama bërúanun 'imiti 'ain, 'imikëxun ka an ñuina bërúankë unisa 'ixun 'ën unikama bërúanti 'ikën. Ax ka an atu bërúankë unisa 'iti 'ikën. ²⁴'Ëx Dios 'aish kana atun Dios 'iti 'ain, 'imainun ka 'ën uni David atun 'apu 'iti 'ikën. 'Ëx Dios 'aish kana ësai kin.

²⁵'Ën kana 'ën unikabëtan achúshi ñu 'ati 'ain, usakin 'akëbë ka atux upitax tsóti 'ikën. Usai 'ikëbëtan kana raékëma ñuinakama a menuax nètënun 'imiti 'ain, usakin 'imikëbë ka 'ën 'arakakë ñuinanëxa aín pastonu bukukë usaribiti uinu kara tsotia anu upiti 'uxi bukuti 'ikën. ²⁶'Ën kana 'ën unikama ñuina 'arakakë 'ikësa 'ikë 'ën bashi upí kakë anu bukunun 'imikin upíokin sínánxunti 'ain, 'akin kana anun 'iti nètë 'ikëbëa 'uñe atunu 'ibúnun

upíokin sinánxunti 'ain. ²⁷Usai 'ikëbë ka axa bimikë ikamax 'itsaira 'inun bimiti 'ikën, 'imainun ka menu 'apákë ñukamax 'itsaira 'inun tuati 'ikën, usakin 'akëbë ka atux aín menubi a pi upiti tsókanti 'ikën. Uínsaran karana 'ën unikama an têmëramikë unika-manua chikinín anun ka 'ëx kana atun Dios 'ai kixun 'unánkanti 'ikën. ²⁸Usa 'ain ka bëtsi ëmanu 'ikë unikaman atu 'ibuatëkëntima 'ikën, 'imainun ka raëkëma ñuinakamanribi atu pitëkëntima 'ikën. Usa 'ain ka uínbi rakuëökëma upitax tsókanti 'ikën. ²⁹Usa 'ain kana 'ën atun menuaxa 'apákëx 'itsaira ñu biminun 'imiti 'ain, usakin 'imikëbë a piti ñu 'itsa 'ain numin 'i têmëratëkëntima 'ikën, 'imainun ka bëtsi menu 'ikë unikama atumi kuai banatëkëntima 'ikën. ³⁰Usa 'ain ka atun 'unánti 'ikën, 'ëx atun Dios 'aish kana atubë 'ai kixun, 'imainun ka Israel unikamax 'ën uni 'ikën. 'Ëx Dios 'aish kana ësai kin. ³¹Mitsux kamina 'ën 'arakakë ñuinakamasa 'ain, usa 'aish kamina 'ën 'arakakë ñuinakama 'ën menu 'ikësa 'ain. 'Ëx Dios 'aish kana ësai kin. 'Ëx kana atun 'Ibu 'ain.”

**Diosan ka aín unikama
timëtëkënti 'ikë kikë bana**

36 ¹⁶Nukën 'Ibu Diosan ka ësokín 'ë kakëxa: ¹⁷“Israel unikaman ka aín menu tsókin anuxun ñu 'aisama 'ati 'aímabi bëtsi ñukama 'akin atun me 'atimokëxa, usai 'ia atux tsókë ax ka

'ën iskëx ñu chuarukësa 'ianan, xanuxun aín nëtë sënénkëbëtan pëi machakë usaribi 'iakëxa. ¹⁸Usa 'ain kana 'ëx atumi xuatemati nishakën, atúan bëtsi unikama a menuxun 'akin, 'ë rabikinma unínbia 'akë ñukama rabikë akama kupín atumi nishakën, ¹⁹nishkin kana atun ñu 'atima 'akë kupín 'atimokin bëtsi ëmakamanu kuani abístanun 'imiakën. ²⁰'Aínbi ka uinu 'ikë ëmanu kara bëbaia anuax anu 'ikë unikama 'ën anë ñui 'atimati banakankëxa: Usa 'ain ka ënë unikamax ka Diosan unibu 'ikë 'aíshbi ka atun menuax chikíaxa kiox atun isi kikankëxa. ²¹Usa 'ain kana uinu kara Israel unikama bëbaia anuxua 'ën anë upíira 'ikëbi 'atimakin ñuikankëbë anun 'itsaira nishakën.

²²Usa 'ain kamina ësokín Israel unibu kati 'ain: 'Ësai ka Nukën 'Ibu Dios kiox: 'Ën bërí 'ati ñukama ax ka Israel unikama mitsu kupín 'akëma 'iti 'ikën, ax ka 'ën anë ami upíira 'ikëbë bëtsi bëtsi ëmanu kuankin 'aisama ñu 'akin 'atima okan a kupín 'akë 'iti 'ikën. ²³'Ën kana bëtsi bëtsi ëmanu 'ikë unikama 'ën anë cháiira upí a ismiti 'ain, mitsun kamina atunuxun 'ën anë 'atima okankën; usakin 'akëbëtan ka bëríra 'ëx kana 'ain 'Ibu 'ai kixun 'unánkanti 'ikën. 'Ëx Dios 'aish kana, asérabi ësai kin.

²⁴'Ën kana a menu 'ikë ëmakamanua mitsu chikínti 'ain, chikínxun kana mitsun menubi timénun bëtëkënti 'ain. ²⁵Bëxun

kana 'umpax upitan chukakësa 'itánun 'akin mitsun ñu 'atima 'akëkama a mëníoxuanan, unínbia 'axun rabikë ñukama rabikëxuan an mitsu tsaikë akamaribi mëníoxunti 'ain, ²⁶usakin 'akin kana 'ën mitsux 'atimati tsókë a mëníokanun 'imianan upíokin sinanimi tsónun 'imiti 'ain. 'Imikin kana mitsun nuitu iruarakë a ëmikin mitsun nuitu ñu bachusa 'aimi 'ën kakëxun 'ën bana kuanun 'imiti 'ain. ²⁷'Imianan kana 'ën Bëru Ñunshin mitsu 'inánkin 'ën bana a tantikama kikësaibimi 'inun mitsu 'imiti 'ain, ²⁸usa 'ain ka aín chaitiokëkama 'ën 'inan me anu tsókanti 'ikën, usai tsóti 'ën unikama atux 'imainun kana 'ëx atun Dios 'iti 'ain. ²⁹Usakin 'imikin kana amiribishi 'atima ñu 'ai 'uchatëkënun 'imikinma atun piti 'itsaira trigo 'inun 'imikin, panani tsónun 'imitëkëntima 'ain. ³⁰'Ianan kana axa bimikë ikama 'itsaira bimiñu 'imianan, mitsun 'apákë ñukama 'itsaira bimiñu 'i tuánun 'imiti 'ain, usakin 'akëbë kamina bëtsi bëtsi menu 'ikë unikaman ismainun panani 'i amiribishi rabintëkënkantima 'ain.

³¹'Imainun ka uínsaran kara atux 'atimati tsóanan ñu 'atima 'ai, 'uchaxa akama sinania anun rabin-kanti 'ikën, usai 'ikín ka 'atimai ñu 'ai 'uchai tsókë a sinánkanti 'ikën. ³²'Ëx Dios 'aish kana asérami 'ësa kin: Israel unikama mitsun kamina 'unánti 'ain, 'ën kana mitsu usakin ñu 'axunti kupín 'aيمان; usa 'ain kamina mitsunmi ñu 'atima 'akë

anun rabini ñuumasara 'ikanti 'ain.

³³'Ëx Min 'Ibu 'aish kana 'ësa kin: Uínsaran karana 'ën mitsun 'uchakama mëníoxunti 'ain, anun kana amiribishimi mitsun ëmakamanu tsótëkënun 'imiti 'ain, 'imikëxun kamina axa mimi nishkë unikaman rurupa 'ikëbi 'atëkëni anu tsónun 'imiti 'ain. ³⁴'Imainun ka mekama anun inukian unin anu uni 'ikëma mesa iskë a, anu tëëkin ñu 'apákankë iskanti 'ikën. ³⁵Usakin mitsun 'akë isi ka 'ësa kikanti 'ikën: 'Ënë me anu uni 'ikëma mesa iskan ax ka bëri, Edén kakë menu naësa 'ia usaribi 'ikën; usa 'ain ka anu 'ikë ëmakama ami nishkë unikaman masókin rurupakan 'ikëbi bëri, amiribishi 'atëkëntankëx 'itsa uni anu tsotia kiox kikanti 'ikën. ³⁶Usa 'ain ka axa mitsu 'urama ëmakamanu tsókë unikama atun 'unánti 'ikën, 'ëx Dios 'ixun kana amiribishi axa ami nishkë unikaman atun ëma rurupa 'ikëbi 'amitëkëanan, me ëankama anua amiribishi ñu 'apátëkënun 'amian. 'Ëx Min 'Ibu 'aish kana 'ësa kin.

³⁷'Ëx Min 'Ibu 'aish kana 'ësa kian: Usa 'ixun kana 'ëx kikësa-biokin bëtsi ñukamaribi 'axunti 'ain. 'Axunkin kana Israel unikama añu 'axúnun kara 'ë ñukatia a ñukama 'axunkin; aín unikamaxa 'aisamaira 'ia ñuina 'arakakëx 'ikësaí, kaikamë 'ëonun 'imiti 'ain. ³⁸'Imainun ka axa ami nishkë unikaman atun ëma masó anua tsókë unikama ax 'aisamaira

'inun kaiti, ovejakama fiesta 'akin anuxun rëxun xaroti Jerusalénnu buánkin timékë usaribi 'iti 'ikën. Usakin 'akin ka 'ëx kana Dios 'ai kixun 'ë 'unánkanti 'ikën.”

**Diosan Ezequiel namákësa
okían xo ëskikë kama
bukukiankë isnun ismia bana**

37 ¹Nukën 'Ibu Diosan aín mékën 'ënu nankësa okin 'aia ka aín kushin chikínbiankin buántankëxun, me sapan anua xo ëskikë 'aisamaira bukukiankë anu 'ë bëbamiakëxa. ²Usa 'ain ka Diosan me sapan anua xo ëskikë 'ikë, anuax kuaínbëkini nikin xo 'aímai ëskikë 'aisamaira a isnun 'ë ismiakëxa.

³Usa 'ain ka ësokin 'ë kakëxa: ¿Min sinánkëx kara ënë xokama amiribishi unitëkënti 'ik? Kixun kakëxun kana 'ën kakën: 'Ën 'Ibu minshi kamina unan. ⁴Ësokin kakëxun ka Diosan 'ë kakëxa: 'Ën anë ñuikin kamina ënë xokama uni kakësokin kati 'ain: Xo ëskikë-kaman kamina ësai ka Nukën 'Ibu kiaxa kuati 'ain.

⁵Nukën 'Ibun ka ësokin mitsu kaia: 'Ën kana amiribishimi mitsux uni 'itëkënnun mi uin 'inánti 'ain, usakin 'akëx kamina uni 'itëkënkanti 'ain. ⁶Usakin 'imikëx kamina punuñu 'ianan, namitëkëni bëxitan maputi uni 'itëkënia anun tsóti suñu mi 'inánti aín, usokin 'akëx kamina amiribishi tsótëkënti 'ain. Usakin 'akëxun kamina mitsun, ax ka Nukën 'Ibu Dios 'ikë kixun 'unánti 'ain.

⁷'Ën kana unin xokama a Diosan usakin kanun kakësabiokin kakën. Usakin xokama a kakinbi kana achúshi ñu munuma kushi banai 'ikëσαι 'ia kuakën, usai 'ikëbë ka xokama ax bëtsibë bëtsibë biranani timéakëxa. ⁸Usai timëtia atun punu iruanan, aín namikama 'ia aín bëxitan mapuia kana isakën. 'Aínbi ka anúan tsóti aín uinñuma pain 'iakëxa.

⁹Usa 'ain ka Diosan 'ë kakëxa: 'Ën anë kamina suñu xo unikë-kama kati 'ain: Èsai ka Dios kiaxa: Au bari urukë amiax umainun, amia bari kuabúkë amiaxribi umainun ain tsipúmiãx umainun, aín rëbumiaxribi ka anuan ñua unikama uinti suñu uti 'ikën. ¹⁰Usa 'ain kana 'ëx Diosan usai 'inun kakësabi oi 'iakën, usai 'ëx kikëbëshi utankëx ka anun uni tsóti suñu ax utankëx atunu 'iruakëxa, 'irukëbë ka uni 'ikëσαι nirukankëxa. Atux ka 'itsaira suntárukama iskësa 'iakëxa.

¹¹Usa 'ain ka Diosan 'ë kakëxa: Israel unikama ax ka ënë xokamasaribi 'ikën. Usa 'aish ka atux ësai ki nitsia: Nun xokamax ka 'itsaira paëia, usa 'ain kananuna nukamax uisa ñu upibi kainima nëtékësa 'ain. ¹²Asábi ka usa 'ain kamina 'ën anë ñuikin atu kati 'ain: Èsai ka Dios kiaxa: 'Ën unikama anumi mitsux bamakësa 'aish bukukë me anua kana mitsu chikínti 'ain, usakin 'axun kana Israel unikaman menubi mitsu buántëkënti 'ain. ¹³'Imainun kamina uisaran kara anuax tëmëranun maían 'ixun

akësokin mitsu chikini anun 'ën unikama 'ixun, 'ëx kana Dios 'ai kixun 'unánti 'ain. ¹⁴Usa 'ain kamina 'ën mitsu anun tsóti uin 'inánkë amiribishi tsótékëkanti aín; usakin 'atankëxun kana mitsun menubi tsónun mitsu 'imiti 'ain. Usakin 'akëxun kamina 'ëx Dios 'ixun kana 'ëx kikësabiokin an kixun 'unánkanti 'ain. 'Ëx mitsun 'Ibu asérabi 'aish kana ësai kin.

**Judá menu 'ikë unikama
'imainun Israel unikama
timétékëan ñuikë bana**

¹⁵Nukën 'Ibu Diosan ka ësokin 'ë kakëxa: ¹⁶I tukakë aín paná bixun kamina anu kuënëoti 'ain: Judá 'imainun abëa 'ikë Israel unikama'. Usakin 'atankëxun kamina bëtsi i tukakë aín panáribi bitankëxun anu kuënëoti 'ain: José a Efraínsa 'inun 'anan kamina, Israel unikama raíri aribi anu kuënëoti 'ain. ¹⁷Usakin 'akinshi kamina achúshisaishi 'ítánun bëtsimi bikin min mëkënan tuinti 'ain. ¹⁸Uínsaran kara min aintsikaman uisai kikë kara ax 'ikë kixun mi ñukati 'ikën: Anun kamina uisai kikë kara ax 'ikë kixun ñuixunti 'ain', ¹⁹ñuixunkin kamina ësakin kati 'ain: Èsai ka Dios kiaxa: 'Ën kana Joséan 'ikëbia an bikëx Efraínën mëkënu 'ikë i tukakë a biti 'ain, 'imainun kana bëtsi ñaká abëa 'ikë Israel unikama atunanribi biti 'ain, bitankëxun kana a ikama Judánu 'ikë i akëñun achúshishi 'itanun 'ën mëkënu timëti

'ain, kixun kamina kati 'ain. ²⁰Usa 'ain kamina mi tuinkë 'i rabé anumi kuënëokë a atun istisabi 'itanun min mëkënu tuinti 'ain.

²¹Usakin 'atankëxun kamina atu kati 'ain: Èsai ka Dios kiaxa: 'Ënbi kana Israel unikama anua 'ikë ëma kamanuabi bëtékënti 'ain; bëkin kana me kamanuabi timëbëtsinkin atun menubi bëtékënti 'ain. ²²Usakin 'akin kana atúxa achúshi ëmaishi ënë menu 'ia, Israel me kamanu tsótibi achúshi 'apuñushi 'inun 'imiti 'ain. Usai tsóti ka amiribishi rabé ëma 'inun 'itëkëni ënanantëkëni, rabé 'apuñu 'itëkëntima 'ikën. ²³Usai 'ika amiribishi ñu 'atima 'atëkënkín bëtsi dioskama rabitëkëanan bëtsi ñukama 'airibi 'uchatëkëntima 'ikën. 'Ën kana 'ën kuënkëma 'atima ñukama 'ai 'ëmi 'uchakëkama a tërënxunti 'ain. Usa 'ain kana atúxa 'ën uni 'imainun 'ëx atun Dios 'iti 'ain.

²⁴'Ën uni David aín rëbúnki achúshinëx ka 'apu 'ianan, an atu bërúankë uni achúshishi 'iti 'ikën, usa 'ixun ka an Diosan bana kikësabiokin 'ati 'ikën. ²⁵Usokin 'ai ka 'ën uni Jacob 'inan me anua aín chaitiokëkamaxribi anu tsóa me anuribi tsókanti 'ikën. A menu ka xënbua 'aínbi atu 'imainun atun bakë bëchikëkamaribi 'imainun atun rëbúnkikamaribi tsóti 'ikën; usai 'imainun ka 'ën uni David aín rëbúnkinëx xënbua 'aínbi atun 'apu 'iti 'ikën.

²⁶Usa 'ain kana atubëtan achúshi ñu 'upitax atux bukuti a kupí 'ati

'ain. Ax ka xëñibua 'aínbia 'iti achúshi ñu 'ën mëníokin 'akë 'iti 'ikën. Usakin 'akin kana aín 'aintsikama 'uakamë 'ëonun 'imianan, xëñibua 'aínbia atu nëbëtsi anuxun 'ë rabiti xubu upíira 'anun 'amiti 'ain. ²⁷Usai 'ëx atubë 'i atun Dios 'imainun,

ka atúxribi 'ën unikama 'iti 'ikën. ²⁸Uínsaran kara anuxun 'ë rabiti xubu upíira ax xëñibua 'aínbi atu nëbëtsi 'itiokin 'akë 'iti 'ikën, anun ka bëtsi menu 'ikë unikaman 'unánti 'ikën, 'ën kana Israel unikama 'ën ñu upíira 'akësokin kaisakën kixun.